

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt
Fél évre 3 frt
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára: 15 krajcár.

Költségtérítésként a kiadóhatalmát illeti
B.-Gyarmaton.

Költségtérítésként a kiadóhatalmát illeti
B.-Gyarmaton.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HÍRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

A lap szerkesztésére s a nyilatkozatok
vonzatására minden közleménynek a szer-
kesztőhöz küldendő.

Hirdetéseik díja: öt hónapban postai-
s 5 kr. — Nagyobb és többeszeri hirdet-
ések jutányosan emelkedhetnek.

Bélyeg minden bejelentésnél 20 kr.

Nyilatkozat garmad ára 20 kr.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK

A „NÓGRÁDI LAPOK”

1888-ÍK ÉVFOLYAMÁRA.

Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egy hónapra — frt 50 kr.

*Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz érkezve
— legelőször postaiutalvánnyal — a nyomtatandó
példányok s pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb be-
küldendő.

KÉK LASZLÓ,
kiadó és lapfajtájának.

HORVÁTHI DÁNÓ,
felelős szerkesztő.

B.-Gyarmat, október 5.

A jó hazafiságnak külsőségben is kell nyilvánulnia. Hiába mondja valaki, hogy így úgy jó hazafi, de azért német nyelvű táviratokat meneszt; hiába veri sok tót atyáinkra a mellét, büszkén kiabálva ott a hol lehet, hogy hazájáért, már mint Magyarországiért, vérért kész ontani, de azért mégis a „Národné Noviny-t” járhatja. Pedig ilyen hazafi sok van széles e hazában. Ezek a jó hazafiak aztán minden magyarosodási ügynek nyílt és titkos ellenségei. Még a nyilatkkal csak el bántunk könnyen; de a titkosak aknamunkáit sem a kormány sem a társadalom ellensúlyozni képtelen.

A magyar nemzet, mint a mely békében szeret élni a nemzetiségekkel, annyira lovagias és türelmes más nemzetiségekkel szemben, hogy ő miatta az egész ország eltöltösdhat és elől-hosodhat; s ha magok a tót és oláh lakosok között nem volnának igazi jó hazafiak, kik Magyarország megizmosodását, igen helyesen, abban is keresik, hogy Magyarország nyelvében és szokásaiban legény teljeseen magyar, bizonyára a nemzetiségi tűzőkkel ma már több bajunk volna.

Ezek a jó tót hazafiak csinálják a jövő nagy Magyarországot, ők magyarosítják nemesek a tót népet, hanem még azon községek neveit is, melyek Szatvatluk körül mai napig tót hangzásúak voltak. Példá erre Zólyomvármegye, hol Radvánszky a főispán, Csipkay az alispán és Lazárovich a központi főszolgabíró; ezek tót származású emberek, de azért jobb magyarok akármelyik Károlynál. Ezek a jó hazafiak Zólyomvármegye minden községének nevét megmagyarosították. A titkos és nyílt panslávok lármáztak egy darabig, de lármájukat senki sem vette semmibe, s így Zólyomban a helységek neveinek magmagyarosítása minden reakció nélkül ment végbe; még Mocsáry sem szólalt fel ellene. Nyitra vármegyében Szalavszky főispán az, aki alaposan fogott hozzá a munkához, s a felvidéki közművelődési egyesület élén oly vívmányokat ér el, melyekért örökhálára kötelezi a magyar nemzetet. Pedig Szalavszky ősei sem látták Döntömögriát. Nyitra vármegyében a községek nevei helyett helyet szintén magyarosítottak.

Barsvármegye elég hazafias dolgot csinált azáltal, hogy az ottani községeinek neveit, melyek eredetileg magyar hangzásúak voltak, vissza magyarosította.

Hontvármegye alsó részében oly tösgyö-keres magyar hangzásúak a községek nevei, hogy szebbeket találni alig lehet; de a vármegye felső részében bizony főlserítők.

Mit mondunk saját vármegyről, hol a felső tót községekben is — a magyarosodás eléggé nagy tét hódított? — Aránylag alig van oly vármegye, melyben a magyarság számához képest annyi tót nevű község volna, mint Nógrád vármegyében. A b.-gyarmati járás felső ré-

szében a losonci és gácsi járásban alig van magyar hangzású községi név.

A község nevének megváltoztatása az illető község autonómikus jogaihoz tartozik s csak a végső jóváhagyás illeti meg a belügyminisztériumot. A névváltoztatást tehát ott kell kezdeményezni a községi képviselő testület előtt.

Elsősorban a szolgabírák, másodsorban a körjegyzők lennének hivatva arra, hogy a törvényes formák megtartása mellett, a községek tót nevének megmagyarosítása tárgyában indítványokat tegyék. Ezt megelőzőleg pedig az új név milyensége iránt vagy az alispánt vagy az ahoz értő férfiakat hallgassák meg.

Ha Zólyomvármegyében sikerült ez a hazafias munka, miért ne sikerülhetne Nógrádban is. Csak el kell kezdeni!

Tűzbiztosítási Ügyünk.

Ugy a főváros, mint vidékczere gyakrabban látjuk a foglalkozást a tűzbiztosítási kérdéssel, miként lehetne azt legegényesebben átalakítani, hogy egy a biztosítási összegek ne idegen kezbe jutnának, hogy a haszon, mely tűzoltási ügyünknek a tűzoltó testületek által való jobbra tétele s haladásá folytán mindig nagyobbodik, ne a gyakran csupán nyereszéskedési alapra fektetett s idegen biztosító társulatok kezébe jusson, hanem maradjon vissza önmagunk számára.

Mig az e kérdéssel való foglalkozás annak világos tanácsa, hogy tűzbiztosítási ügyünk csakugyan kárunkra van jelenleg, másrészt azon örvendetes törekvése mutat, hogy az óhajtott javításra a kellő módokat találjan törekvünk; miután pedig ezen kérdés városunk és megyénk népe felettől fontossággal bír, azzal a mennyire időnk ezáltal együtt, foglalkozni kívánunk.

A tűzbiztosítás célja, hogy valamely tűzvész miatt bekövetkezett kár megtérültesse, mely megtérítést ez idő szerint a biztosító társulatok eszközözik, mik törvény által védve, mint kereskedelmi társulatok ezen biztosítást, hogy úgy mondjuk, szabad alku szerint cselekszik, mely-

TÁRCZA.

Karlsbad felé.

— Vitalia Möröl. —
(Folytatás.)

Mint ismeretlenek István főherceg hivatalos vezetőjét fogadtuk fel és az ő útmutatása mellett vándoroltunk be a várost; nem történtünk azzal, hogy nyakunkba esett az eső, vezetőnk valóságos esch ember volt, kiesényt törte a magyar szót, s nem esoda, hisz az ötvenes években Czegléden volt az ottani bíróságnál alkalmazva. Minden egyes monumentális épület legendáját páthosszal meséli, mely által még nevezetesebbé akarta tenni az épületet. A legendák örökös refrényje visszavezette őt az egykori Csehország nagyságára. Ily vándorlások közt feltűnt, hogy német feliratú kereskedéseket nem lehetett látni; midőn ezt vezetőnk előtt nyilvánítottuk, azon felvilágosítást nyertük, hogy Prága esch város és az ország fővárosa lévén, itt csak esch feliratok tűnének. Voltak, kik daczolni mertek a közvéleménnyel, de azok mocmezani sem mertek, mert ők itt csak tűrtölteknek tekintendők. Mi Budapesten nem így beszélünk, de velünk sem beszélnek így.

Megnéztük a nemrég legett, most már újabb felépült illetőleg nemzeti pénzén felépült esch színházat, annak architektúrája a szomszéd épületektől eltűnt, mert modern stílusban épült. Az épület igen szép, meglehetősen terjedelmes. Első gondolatlanként megnéztük a belsejét is, és meggyünk az előadásra már azért is, hogy legyen fogalmunk a esch előadásokról; de értven a tót nyelvet, a darab, ezime eljött, lévén az oporote 3 felvonásban, ezime „Utyekaj”. Megjijedtem, lévén a eschek a magyar ember ellenségei, s észreveszük, hogy magyarok vagyunk, tapasztalt szeretetünkön fogva meg nekünk is

utylekajni kell, az eső is esenedesett és helyette megleltünk a hőmpolygó Moldvát 6 hídjával és a ferencz hídján áthaladva a moldvaparti városrészbe értünk. Innét bementünk a szigeten levő népkertbe, a népkertből egy kört leírva értük el a nagy kőhidat, hol Nepomuki Szent János a Moldvába dobatott. Meghaltatn állunk meg azon helyen, hol egy ember a titoktartásért tudott meghalni. Vezetőnk mutatta a helyet, „Jessek nézni, itt lett ledobva”; de mi nem halgattunk rá, jobban el voltunk foglalva az ő feladkozó nagyságával és bár elláttuk, hogy igazat mond, miután az eső egész erőjéből újra zuhogott, nem volt más hátra, mint haza sietni és pihenőt tartani. Vezetőnkkel azzal becsújtuk el, hogy holnap 7 órákor jelentkezzék.

Másnap még feküdtünk, már hallottuk vezetőnk köhögését a folyosón. Oly mértőleg köhögéselt mint az ébresztő óra. Felkeltünk, elővettük a vándorbotot, vagyis a szükséges esernyőt, kalauzunkkal kereszttől kasul jártunk az utcákat.

Vezetőnk először a város régi kaputornyait mutatta: szép művek, gyönyörű faragványokkal. Ezekről elvála, megbámultuk a komor kinézetű antik várművezetőastronómus órájával. Ott lestük az órat, midőn átlott, az apostolok ki is be vonultak. Megjegyzem, hogy ezen óra az évet, hónapot, napot, órát és a hold alakját is előtűnteti: Keletkezését a Budapesti Hírlap közli. Megtekintve az órat, egy szék utzába mentünk s vezetőnk belkéből kikelve magyarázta: „Urám és hölgyeim! itt lakott Husz János, ez volt szobája, innét ment a bázeli zsinatra, hogy soha vissza ne térjen”. A házról nem messze esik az egykori kelyhesek temploma, melynek belseje szép és ódon; azonban bejárata nem igen épületes és ronda.

Igy vándorolva innét átmertünk a Nepomuki Sz. János hídján és meglehetősen meredek úton felkapaszkodtunk a Hradsinba, azaz a várba.

Első leendőnk volt átérni a tulso oldalra és b6 alkalmat nyújtunk a folyton fersegő kalauznak a beszé-
lésre. Itt beszélhetett, és csak néha néha szakított félbe, midőn valami feltűnő épületről tudakozódánk.

Ha nagyon nem tudnók, hogy Prágában vagyunk, Budapest képzelnék magunkat, épen olyan ott a ki-
látás. A bástyáról meglehetően az egész város impozáns kiterjedésében; azonban nagy a különbség Budapest és Prága között; amott a haladás itt az ódonosság nyomai. Sajátságos, hogy még az újjazák is régi stílusban épülnek és veres vezetéket cserélnék fedrek; a falszinek általában sötétek, mi bizonyos komolyságot vagy jobban mondva komorosságot; kölcsönöz és még Budapest úgy néz ki Prága mellett, mint egy fiatal szerető és ökümi tudó menyecske, addig Prága egy hideg komoly de impozans méretű anyós.

A bástyáról láttuk a kínzó tornyot, vagy 50 lép-
esőn kereszkedünk; azonban a barbarismus emlékei nem igen vonzóltak; vissza mentünk és helyette megbámultuk az I. Ferdinand által épített kertyn dobálási pavillont.

A pavillon ablakfalakból áll; ott mulatoztak a királynék udvarhölgyeikkel, lent a meleységben a lovagok; a nők a lent ácsorgó és sopánkodó lovagoknak kez-
tyüket dobaltak a kertyn dobási után kapkodás támadt az ügyesebb elkapták s az eleg meredek sziklán felkapaszkodva felvitte, s tulajdonosnőnek átszolgáltatta. Sok-
szor az átadó és átvevő boldog volt, és ki tudja a jö-
vőt, volt eset, midőn a szerencsés lovagot s a hölgyet a jelenvolt nők kacagással jutalmazták, a férfi mindig jutalmazva sőt kiuntelve is lett. Mi volt a nyilvános, mi volt a titkos jutalom, ezt vezetőnk nem tudta elmon-
dani, s hogy való-e a kertyn pavilonnak meséje, azért feleltem ő nem pedig én.

Hradsin külbástyáinak megleltetése után először is a Praemontrei kanonok rend zárdáját 85000 kötet-
ből álló könyvtárával és nagyszabású muzeumát nértük meg.

(Folytatás a vége követhetik.)

nek dacára azonban valamely város vagy község még azt sem tudja pontosan, — mert ezt a biztosító társulatok már nem közlik, hogy itt vagy annott mennyi volt az évi beszedett díjtelek mennyisége és mennyi volt a kifizetett, tehát a biztosítottaknak visszaadott összeg.

Dacára azonban ezen helyzetnek, annyit mindenki tud már, hogy a vagyon, és életmentés nemesebb eszméjétől áthatott tűzoltó egyetlek létezése óta a közönségnek, mint biztosítók részéről megközelítőleg sem fizetettük vissza azon összeg, mit a társulat mint díjösszeget beszed, s ez nagyon természetes, mert a tűzoltó egyetlek odaadó munkássága nem engedi, hogy a tűzvédek nagyobb pusztításokat tegyenek s miután ezáltal csak B.-Gyarmat viszonyaira kívánunk terjeszkedni, constatalhatjuk, hogy a tűzoltó egyetleknek 1876-tól való létezése óta a biztosító társulatok aránylag óriási használatot dolgoztak, mely hasznából városunkra vagy annak közönségére talán épen semmi, tűzoltó egyetlünknek pedig koldus adománynak nevezhető évi jutalmak adtak egyike vagy másik jobb hírű társulat által, ennek ügyünke kegyes partfogása mellett.

Ezen kétségkívül nem normalis állapotok már megszűntek a felszólalást az önbiztosítás vagyis a kölcsönös biztosítás tárgyában; e tekintetben némi értekezletek is folytak, de az úgy ad acta került.

De ezen körülmények nem indokolják, hogy a kérdés meg ne újítottassék s hisszük, hogy a menyniben a közönség a kölcsönös biztosítás formáival, annak előnyével megismeretve lesz, biztosítási ügyünk kedvező megoldást nyerhet. — Azonban mindennek fölött áll, hogy ez csak társadalmi uton s nem hivatalos kényszerrel érhető el. Lássuk ugyanis a dolgot közelebbről.

Megnyitunk egy jó csomó biztosító társulat van érdekelve, az első magyar általános, a pesti fonciére, Triestti stb. a mely társulatok ügyünkei már a versenyből kifolyólag iparkodnak a biztosító közönséget maguknak megnyerni; s több évek óta költözik — így van elmondhatjuk a közönség háromnegyed része már több évre biztosítva.

Ha már most ezen tényleges állapottal szemben felvetjük a kölcsönös biztosítás eszméjét, három kérdéssel kell tisztába jönnünk: 1) hol vesszük a törvény által minden biztosítási ágra megkívánt 100,000 frt tényleg befizetendő alapfokot? 2) a megye avagy magán társulat vegye-e kezébe a biztosítási tényleges kezelést; és 3) lesz-e elég biztosító lakos, ki befizetendő díjteleivel a társulat fennállítását biztosítja, mert arról, hogy a kölcsönös biztosításnál azon ágat használhassuk, miszerint az egyeseknek biztosított vagyonuk arányában csak a bekövetkezett tűzkár után kelljen fizetni, szerintünk csak akkor lehet szó, ha már a befizetett díjösszeg mintegy rendelkezési alap állott elő, melyből az esetleges kár, és kezelési költségek fedezhetők.

Az első kérdés tehát épen nem könnyű megoldású, mert hogy valaki pénzt ezen vállalatba fektesse, a vállalat fennállítását óhajítja látni, az első lépés tehát a biztosítás éven ohajtott nemének létrehozatala tárgyában azon hatóságilag is támogatott társadalmi mozgalom lehetne, hogy a megye közönsége az elérendő cél felől felvilágosítván, kötelező aláírások gyűjtésének, hogy hogy a mostani biztosítási időszakok lejártá után biztosítást többé az eddigi módjuk szerint a biztosítottak nem ujtának meg, hanem belépnek a kölcsönösségre alapított biztosító társulatba. Így kellő tájékoztatás után válnék lehetővé annak hozzávetőleg megállapítása, hogy a szövetség mikor lehetne életbe léptethető s miként lehetne az alapfokú megszerzéséről gondoskodni. Itt még felvethető azon kérdés is, mi történik az időközben lejárt biztosításokkal; szerintünk a beszedendő gyűjtőívek-ből kitörvén, mikor járnak le a legelsőbb biztosítási idők, az időközök addig újítandók lennének, de lehetőleg azoknál, a mely társulatok legmértányosabbak és legelsőbbak.

Ipar és kereskedelem.

Idestova évtizedek óta küzd öntudatosan a hazai ipar azért, hogy a hazai közönség elismerje versenyképességét, s hogy ezekkel, ha már kizárólag nem fogyasztás, legalább egy vonalban helyezze a külföldi, sokszor nem jobb, sőt inkább rosszabb készítményeivel. De habár az országos kiállítás kétségbevonhatatlan bizonyította, hogy a magyar iparos képes oly jól készíteni a legtöbb fogyasztási cikket, mint a külföldi, mégis ott állunk még mindig, hogy közönségünk nagyrészt külföldi gyártmányokat vásárol.

A külföld jobb, finomabb, csinosabb s mindennek felett — olcsóbb: ez szokott a leggyakoribb frázis lenni; de a ki ezt mondja, ritkán vesz magának annyira farsadást, hogy kísérletet s összehasonlítást tegyen, hanem rendszeren hallománnyal vagy pedig egyes szörvénys esetek után indul. A való az, hogy a nagy közönség voltaképen nem is tudja, mi készül a hazában olyas, a mi a versenyt a külfölddel kiállja. Sőt többet mondunk, magok kereskedőink is, tisztelt a kivételnek, vagy nem

tudják, vagy nem akarják felkeresni a hazai ipar jelesebb készítményeinek beszerzési forrását, hanem akár kényelemszeretettel, akár tájékozatlanságból a régi szokások mellett maradnak, s így oly cikkekkel terjesztnek a fogyasztó közönség között, melyek a mellett, hogy idegen eredetűek, nem jobbak a hazaiaknál.

Constatalható tehát, hogy a hazai iparnak a maga egészében legnagyobb baja az, hogy nincs biztos piacza; ennek oka pedig az, hogy úgy a fogyasztók, mint a közvetítő kereskedők nem ismerik a hazai ipart és a beszerzési forrásokat.

Ezen a bajon akart segíteni a hazai kormány, mikor elhatározta a kereskedelmi múzeum felállítását Budapesten, melynek célja a hazai termékek kelendőségét előmozdítani. S íme, hogy a hazai ipar beleségének diagnózisát jól megismerhette, legjobban bizonyítja a múzeum működése. Alig létesítették az, azonnal tömegesen kerestek fel egy a legkülönfélébb termelők, mint különösen a kereskedők s a közvetítők, a mit ez intézet eszközöl, valóban szép lendülettel kecsgetteti a hazai termelést.

Természetes, hogy szükséges a közönségnek ep úgy mint a kereskedőknek bizonyos fokú öntudatosság, mely megköveteli a különböző készítményektől azt, hogy hazai eredetűek legyenek, a hol az lehetséges. Lám a hazai vasutaknál ez öntudatosság mindegyik várakozáson felüli eredményt hozott létre. A hazai vasutak évi szükséglete 14,416,670 frt, és e nagy összegből 11,959,896 frt értéket a belföld képes fedezni és csak 2,456,774 frtért szereznek be külföldi cikkekkel, azt is olyanokat, melyek itthon nem kaphatók.

Íme mert ne felejtőnk így kereskedőink is és a nagy közönség is? Nem kell hozzá egyéb, csak jó akarat, mert arra többé senki sem hivatkozhatik, hogy nem tudhatja mi készül itthon és mi nem? s hogy nem tudhatja, mely hazai iparcikkek hol és milyen áron kapható? Ugyanis a kereskedelmi múzeum úgy van szervezve, hogy akár az exportra, akár a belfogyasztásra dolgozó iparosnak vagy termelőnek ep úgy, mint a fogyasztónak vagy közvetítő kereskedőnek, a legnagyobb készséggel szolgál felvilágosítással. Továbbá a kereskedelmi múzeum, mely 892 kiállítónak több ezerre menő kiállított készítményről, a készítmények áráról, beszerzési módjairól ad felvilágosítást, maga is valóságos könyvtárat tehet a hazai ipar fejlesztésének. Csak ne tekintse tehernek a termelő és fogyasztó egyaránt kissé utánna nézni a dolognak.

B.-Gyarmat, 1888. október 2.

Tekintetes Szerkesztő úr!

Azon hír ellenében, mintha az írt hitközség a szegény gyermekekkel az iskolából kitiltotta volna, szolgáljon felvilágosításul a tisztelt közönségnek, hogy ama felhívásban nem fizetésektelen gyermekekről volt szó, annál kevésbé, mert már ez évben is 100-on felül vétettek fel nem csak teljesen tandíjmentesen, de nagyobb részt ingyen könyvekkel is. Láttunk el és teli ruházatot kapnak; hanem felhívás intézték a tandíjhátrálókhoz, mivel a tandíjak oly rendetlenül fizetnek be, hogy a hitközség a tetemes kiadásokat sehogy sem bírja már fedezni, és így erőly fenyegetés lett szükségessé; de a humanitáskus himnuszú úr úgy látszik jobban tetszik magának a tények roszhiszenű elferdítésében, mert ez így érdekesebb. Meltőztassék e sorok felvétele által az igazságnak helyt adni és a kötelességeit ismerő hitközséget a nyilvánosság előtt rehabilitálni.

Löwinger József,

iskolai gondnok

Herencsény, október 2.

Tekintetes Szerkesztő úr!

A „Nógrádi Lapok” 39-ik becses számában örömmel olvastam, hogy Herencsény községéről is tud valamit a világ. Azonban örömem nem volt tartós, mert a „Hírek” rovataiban közzét, általam nem ismert tollból származott tudósítás, a herencsényi „gazdakör” illetve az igazság rovására esik s így annak nem felel meg. Mindaz, mit Tekintetességgel olvasnánk kinyomtatott, megállja helyét s nincs mit ellene írnom, kivéve azt, mi következik. — „Ez intézmény (a gazdakör) a falu birajának, Veress Ernő földhivatkosnak, Nógrádvármegye volt aljegyzőjének érdeme.”

Ezen tudósítás alapján téves. Veres Ernő urnak érdeme van, mert a „gazdakörnek” szorgalmas jegyzője, a határozatokkal kifogástalanul papírosra teszi, a kör ügyében fáradságtalanul munkálkodik. De ez nem azt bizonyítja, hogy a „gazdakör” létrejötte az ő érdeme.

Tekintetes úr! az igazság érdekében szólalak fel, midőn kijelentem, hogy a „gazdakör” eszméje Hóbausz Felix Gusztáv ur agyában fogantott, ő hívott bennünket értekezletre, ő alakította meg hozzájárulásunkkal a „gazdakört”, a mely felkés ügybuzgalmaért őt elnökségnek választotta meg.

Telhet, ha minden más egyéb is, de a megalka-

las nem Veress Ernő, hanem Hóbausz Felix Gusztáv gr. Telki herencsényi bírtoka tulajdonosa az érdeme.

Emit az igazság érdekében.

Mezei Sándor József,

a gazdakör elnöke.

Hírek és Külföldiek.

Ólószege országjárás okt. 4-én B.-Gyarmaton is megfigyelték. A város közbizalmi föl voltak lobogózza, a római káth. templomban isteni tisztelet tartott, melyen Scitovszky János alispán vezetésével ott láttuk a megyei tisztikart, a járásbírákat, a pénzügyi hivatalnokokat s a honvédtisztikart jött.

Személyi hírek. Scitovszky János alispánunk szabadságideje szept. 30-án lefelvén, még az nap bejött a szekároba, hol hivatalos működését október hó 1-én kezdte meg.

Téves esztendő megy végbe ma okt. hó 7-én Esztergomban. Ugyanis ifj. Farkas Ferencz Nógrádvármegye másodaljegyzője ma vezeti oltárhoz Burány Mariska kisasszonyt, Burány János esztergami ügyvéd leányát. A fiatal házaspárnak holig tartó zavartalan boldogságot kívánunk!

Értes. Grünig Imre poltári körjegyző eljegyezte Kellner Olga kisasszonyt. — Losonczon Fayes izr. esküvő volt okt. hó 2-án; ugyanis Keszler Lajos enapon esküdt egybe Hecksch Helén kisasszonnyal. Esküvő után a „Magyar Király” című színdarabban nagy nézőkora volt, melyen B.-Gyarmatrol is több intelligens ismerő család vett részt.

A hitközség bizottság október havi ülése 16-án fog megtartatni.

Örökös és 6-ika örökös emlékeztetés maradt a magyar ember szívében. Pedig a 13 hős vértanú halálának immár 39-ik évfordulójában vagyunk, a viszonyok is egészen megváltoztak. Ezért október hó 6-át tünetére használta fel a magyar nemzet, most a kegyelet önnepé az, mellyel adozunk azoknak, akiknek a vére a hazáért omolt ki. Tartsuk is meg örökre az aradi hősök emlékeztető szíveinkben, mert:

„Csak törpe nép felelhet föl nagyraagot,

Csak elfajult kor hoz elölköt.

A lelkes eljár órii sírkövekhez

S gyújt régi fegyver új szíveinket.”

Pontos javaslat készült el közelebb a pénzügyminiszteriumban. A pénzügyi adminisztráció újraszervezését célozza, hogy lehetőleg megszűnjene a most sűrűn hangzó panaszok és a pénzügyi tisztikar is jobban meggyőződhesse nagyon megszorított teendőit. Az új szervezet lényeg az, hogy nem lesznek külön számviteliak az egyes és közvetett adók kezelésére, hanem egyes-egyes adófélélyelölések, melyek az összes ügyeket intézik és összekötöthetessen lesznek a megyék politikai közigazgatásával. A törvényhatóságok közigazgatási bizottságai ellenőrzik az adófélélyelölésüket, de a hivatalos ügykezelésre közvetlen bevonást nem gyakorolnak. E törvényjavaslatot a kormány oszkar mindjárt előterjeszti a képviselőháznak.

Újépítés nagy ünnepélyre készülnek, mely szepen fog jövedelmézni a „Jó szívek”. z ünnepély hangversenyvel lesz egybekötve, melyen gr. Zichy Géza zongora virtuoz is közre fog működni. Az ünnepély határnapja decz. hó 12-kei tisztelet; azért oly későre, mert gr. Zichy Geza-nak közbe meg Szentpétervárt mug kell járnia, hol a czari udvar előtt zongorázni fog. Mint értesülünk a hangversenyre gr. Zichy Géza prologot ír, melyet Nyáry Olga bárokisasszony fog szavalni. Pajor István ur szintén felkérte, hogy a hangversenyre alkalmi költeményt írjon. Pajor ir készséggel vállalkozott erre, s hisszük, hogy költeménye, melyet Hollenbacher Marika fog szavalni, érdekessé fogja tenni a műsort. Megjegyezzük még, hogy az ünnepély rendezőségének eln. báró Majthényi László főispán ur öngyermektisége áll, miáltal az ünnepély szellemi és anyagi sikere biztosítottak teljességgel.

Flachy János földhivatkos és katasteri nyilvántartó szerencsétlenül járt szept. hó 30-án. Ugyanis Mohorán a kőkapu mellett vadászott. Menetközben azonban megboltolt, földre esett s puskája elcsúsz. A golyó azelőre vetett halálú lövedék újat lekapt a mutató újat is megsejtette. A baleset általános részvélet keltett mindennek.

A szűrt megyénkben általában okt. hó 10-én veszi kezdetét, csak kevés helyen változtatták meg a szabályrendeletileg meghatározott születési határidőt — A termési iránti hírek megnyugtatók, természetesen onnan, hol a fillozera meg le nem szűrtet. Az október 10-ki határidőt igen sokan hosszúnak találják, s valószínű, hogy ezen s meg változtatása iránt indítványok is fognak tés-tetni a vármegyénél; mert Nógrádban nehezen érik ugyan a szőlő, de ha már megért, rohamosan el is rohad, különösen ha egy kis eső éri.

A borsai esztendő az előgyarmati esztendő iránt B.-Gyarmat és az adoménstár között 1888-ik évben költöt megváltási szerződést a város, miután az által ar tulmagas volt felmondatta, és így ezen szerződés ez év decz. 31-én

megszűnik. Ennek folytán a helybeli pénzügyi bizottság az érintett fogyasztási adó iránt újabb megteremtendő tárgyalásra f. hó 17-ikét tűzte ki a város-házra.

A társulatok. mely a Tabán utczában az izraelita templom előtt volt, elűntetetté az által, hogy a templom előtti járda, valamint az egész utca járdaja kikövezve lett. A Kövy fele ház mellett kis utca is kikövezve lesz. A föntzáró felmaradt könnnyel az egész utca lapát a temető feje vezető pályarész utczáit is kiférkövözték.

A panslávoknál melegek volt Bpestén a múlt heten (okt. 1. és 5-én) az ev. hányakerületi közgyűlésen, melyen Fabinyi Teofil és Dr. Szeberényi Gusztáv elnököl. Thömsz János zölyoni lelkész ugyanis kérdés intézett a békési esserség fejéről, miként van az, hogy a püspök száz forinttal jutalmazott a Zsedényi-alapból egy esabai tanítót, aki abban a hírlap áll, hogy pansláv s a „Hlas Naroda“ és „Narodni Listy“ című pansláv lapokba írogat? Zsilinsky Mihály bekecs felügyelő egyenesen kijelentette, hogy az illető tanítót az esserség nem ajánlotta, s hogy e tekintetben Dr. Szeberényi Gusztáv püspök önhatalmúlag jart el s ő jutalmazta meg az illető pansláv tanítót. Erre nagy vihar keletkezett, melynek erősebb kitérőjét csak Beniczky Gyulának tudta megakadályozni az ő bekecs modorával és szelid lelkületével. Valóban meg kell botránkozni Dr. Szeberényi eljárásán és csak azt resteljük, hogy a nevezett püspök ír épen a b-gyarmati szavazattal lett az a, ami. Ez a szavazat, melyet Szeberényi Wladar Viktor szügyi lelkész urnak köszönhet, végzettsé vált, mert elejtett egy tudományos és hazafias lelkületű férfira, t. i. Sárkány, a pestmegyei főesperes, és ugyanazért leköszönt a b-gyarmati felügyelői tisztéről Jeczenszky Danó. Meddig fog még Szeberényi port hinteni a magyar érzelmű papjag szemébe? Másnap Szontagh Pálunk mosta a kiewi ünnepélyen részt vett esserségi tagokat, de hát a szerszent nem lehet fellebbezni.

A b-gyarmati községi iskolák okt. hó 2-án Kövy Tivadar elnöklete mellett ülést tartott, mely alkalommal pályázatot rendelt hirdetni azon segédtanítóit állásra, mely Knaute Rezső eltávózása folytán megüresült. Az iskolák és a nm. m. kir. vallás és közoktatási minisztérium közt fenforgott összeköttetés, melyszerint a címzett minisztérium a b-gyarmati polgári iskolához az iskolaszék mellőzésével tanítókat nevezett ki, megszűnt, mivel az ide áthelyezett Láng Mihály nevű tanító Páncsovára nevezetett ki.

Vermegyei statisztika. A belügyminiszternek a törvényhatóságokhoz beküldött s a múlt felelvben engedélyezett névváltoztatásokról készített kimutatása szerint 84 család 313 taggal magyarsította meg idegen hangzású nevét. Ezenkívül még 243 magános ember kapott a névváltoztatásra engedélyt s így összesen 556 egyén vett fel magyar nevet. Vallásfelekezeti szerint legfőbb volt a zsidó, összesen 309, vagyis 55.5 százalék, református, kik között legkevesebb az idegen hangzású név 32, vagyis 5.7 százalék; rómi. kath. 171, vagyis 30.7 százalék, görög kath. 12, ág. hitv. 20, görög keleti pedig csak egyetlen egy.

Főhercegi ebéd a 17-ik században. A „B. B. C.“ a következőket írja: 1624-ben történt, hogy egy osztrák főherceg nagy ebédet adott, mely alkalommal a meghívottakra „szives mezeztartás végett“ a következő érdekes pontok voltak feljegyezve: „A vendégek felkérésnek. 1. Hogy tiszta ruhában és cipőben, józanon jelenjenek meg. 2. Hogy az asztalnál székeket ne lögessék és lábaikat ne nyútsák ki nagyon messzire. 3. Hogy ne igyanak minden falat után, mert akkor nagyon hamar tele lesznek, a kupát azonban minden étel után egyszer kiürítsék, de hajszukkal és szájukkal előbb gondosan megtöröljék. 4. Ne nyuljanak közel a tábla s a leragott eszofokot se a tábla vissza, se az asztal mögé ne dobják 5. Ne nyuljanak az újjaikat és orrukat ne fújják az asztalkendőbe. 6. Végre ne igyanak annyit, hogy a székéről lehullanak s ne tudjanak egyenesen járni.

Háldozások. Többgöndbeli hírtelen kinulás dőlben-tette meg a lefolyt heten Balassa-Gyarmat város lakóit. Először is október 2-án Paraszdi János javabéli kádarmester, aki még aznap dolgozott is, hirtelen elszívögreshen. Ötvegy és számos apró gyermeket hagyva maga után. — Majd Barusz János városi polgármester és neje-nika Bella nevű 7 éves kis leánya torokgrikk és Palla Pál nőszabó kis leánya hirtelen el a hét közepén váratlanul a szülők nagy fájdalomra. — Páris Stojan, es. kir. 25. sorozatbeli szoldatos Lonszezon szept. hó 27-én 36 éves korában elhunyt. Neje és 6 éves gyermeke gyászolja az élte elejében elhunyt jó katonát. Áldás emlékére.

A gazdák érzelmite. A földművelési-ipar- és kereskedelmi miniszter legutóbb olyan rendeletet bocsátott ki, melyben a gazdaközösségnek szigorúan megtagadjatik, hogy a jószágai között előforduló mindentemű megbetegedési esetet a hatóságokkal azonnal jelentsek be, hogy az a szükséges óvintézkedésekkel a baj elhárításának megállítására végett megtehesse.

Az új véderőrvény javaslat, mint hírlék, a közös had-

ügyminiszteriumban már elkészült, és az ősszel úgy a magyar, mint az osztrák törvényhozás elé fog terjesztetű. A javaslat, amint készvagyott úrből felülhelt, gyökeres változtatásokat tesz a véderő szervezetben. Így mindenkéül megszűnt a törvényhozás ama jogát, hogy a hadsereg létszámát szemszerűleg megállapítsa, hanem az országgyűlés csupán a népesség ama százaléka fogja megállapítani, melyből a hadlétszáma kikerül. Teljesen növelni oltajta továbbra a javaslat a béke létszámot is, még pedig oly képp, hogy az evi utonez jutaleknak több mint tízszer emelkedő való emelését kívánja. Az utonezok a javaslat szerint azonnal fogamnak bevonulni, a pótlótartások pedig nem mint eddig, egész kötelezettségük tartama alatt csupán egyszer hanem minden évben bevonulnak három hét felgyógykorlatra.

Társulat. A múlt héti időjárása sajátosság volt, amennyiben a hőmérséklet a déli szelek következtében nagyon változott. Kedden október 2-án csak 8 fok meleg volt, okt. 3-án azonban már 15-re emelkedett a hőmérséklet; ugyanazon déle 22 fok volt a meleg, tehát akár csak a kanikulának, este 10-ig még engedett valamit a hő, mert csak 3-fokkal szállt alább. A déli szelek beálltával a következő napokon az idő őszies jellegű volt.

Zárószó. A tanítói árvaház-alap „Jóaszi-ado“ című egy b-gyarmati asztaltársaság által gyűjtött 4 forint és egy szersényi asztaltársaság által gyűjtött 80 krnyi adományát az alap nevében halás közönséget mond Kemény Gábor al. gy. b. elnök.

Témegöröszítés. A mint a „Z. H.“-ban olvassuk: Nemesküri Kiss Miklós honvéd ezredes elmondta, hogy a véglesi uradalmában alkalmazott idegen származású tiszték honosítottak. Az ennek késztül vitélre szükséges intézkedések már folyamathan vannak. A tiszték, kik már hosszabb idő óta hazánkban keresik kenyerüket s szindikukban sines többé vált hazájukba visszatérni, e rendelet örömmel fogadták, mivel gyermekeik amugys magyar iskoláinkban neveltetvén, jövőben hasznos polgárok valódnak belőlük. Nemesküri Kiss Miklós urczon intézkedése által újabb jelet adott annak, hogy uradalmában a magyarságot és hazafiságot nem csak az ottani iskolákban, melyek iránt nagy érdeklődést tanúsít a vizsgákon mindig megjelenik s a magyar nyelvben tanuló tanulóknak jutalmakat osztogat, — de egyes családokban is terjeszti. A nagyhiatokos ebbeli intézkedést szívóknál üdvözöljük.

(Z. H.)

Vértési Árszék ezer elbeszélésből, illetőleg azon gyűjtetűnyből, mely Vértésné összes munkáit foglalja magában, megjelent a 3-ik füzet, s ezután hetenként pontosan jönnek a további füzetek is. Az eddigi vasok három füzet kilenc nyomatott ívre terjed, s a következő érdekesítő, szépen nyomtatott elbeszélés tartalmazza: „A hullámok közt“, „A bennsűt“, „Idegen földön“, „A tölök“, „A dombrák majális“. Ezek mind társadalmi novellák, de a nyomás alatt levő negyedik füzetben már egy oly érdekes elbeszélés tartkija a változatos tartalmát mely a 48-as időkhöz játszik. Vértési Árszék összes művei közzététel az egyes elbeszélések elhelyezése tekintetében a kiadóhivatal igen helyesen gondolt fordít a változatosságra, s neuskokra már egy hosszabb regény közzététel is megkezdte. A józan magyar közönség oly nagy számmal sielett előfizetni, a valóban partolásra méltó szép vállalatot támogatni, hogy annak kiadása neussak biztosítsa van, hanem büszkén emlegethetti, hogy haspón nemnyiségben, komoly irodalmi értékkel bíró füzetes vállalat mnes elterjedve az országban. Es, mint érdekes, irodalmi viszonyainkat érintő dolgot örömmel tudatjuk velünk, hogy a nép körében is szívesen üdvözöltek Vértési nagy vállalatát, s olyanok sikre most reményesnek tekutnák, kijelentették, hogy kilobják azt hazukból, s a helyett az ezer elbeszélés rendelik meg. Az egyes füzetek paratlan olcsók, s három ívnyi tartalomuk dacára, csak 15 kr. az új előfizetők az eddig megjelent három füzetet egyszerre is kaphatják. Mutatvány-füzetet ingyen küld a kiadóhivatal Debreczenben.

Magyar Család a címe a legújabb képes saepirodalmi hetilapnak, mely Ábrai Karoly úg ismert, jönevű regényírónk szerkesztése alatt a jövő hóban megindul a melynek mutatvány-száma előtűnik fekszik. Hetenkénti hetenkénti lapot, de azt hiszik, hogy nagyobb jópósultággal az a lap sem kezdheti meg az új életvilágot, melynek multa van, mint az az új, melynek multa nincs, de hiszik, annál nagyobb jópós. Legalább a mutatvány-száma gorda: tartalma, a m lyben régi és új előkelő író és költő neveltek találkoznak, hivatás arra kűvetkett. Ábrai Karoly az új írói nemzedék el Fialó József „Nem szeretik egymást“ című elbeszélését kezd meg; másk sokat ígérő elbeszélés a szerkesztő tollából folyt „Szerelem és bűncselelt“ cím alatt, a harmadikat „A csavargót“ Sacumiklós írta. Ket regényt kezd meg: „Házi titkok“ szerkesztő A görkőző eredeti regény. Ábrai Karoly műve, a másik Karlovsky hírvess regénye „Híttess és kegyencs“ című regény alkotása. Kollemányi Endrők Sándor és Hlyes Bálint alkak a folytatón. A heti társulat Mészáros István, az „Örösz-Világ“ egykori szerkesztője írja állandóan a lapnak, a ki egyeztetőmód munkatársa. Képi nagy szerep, kedves jeleneteket ábrázolnak. A lap gazdag tartalom, mutatvány-alkalmakkal, melyek a hírlék tárkaálak — sok elbeszélésnek helyre olvasmánya — mind csupán 4 forint egy évre. — A legmeglegében ajánljuk a lapot, mely a foraszi hetilapoktól eltérőleg a magyar vidéki élet, s a vidéki érdekeket fogja folkarolni, mint azt az előfizetők felháborító olvasatán, melyet, mint mutatvány-számat minden magyar olvasónak megküld a kiadóhivatal e cím alatt: „Magyar Család“ Budapest, Üllői-út 11. sz.

A ki egyeztető megismerette. az „ohi sen valig meg a „Magyar Hírlap-szám“ ezúttal háztartási, gazdasági és saepirodalmi hetilapnak, melynek előfizetési ára egész évre 6 forint, felére 3 forint, negyedévre 1 forint 50 kr., s a kiadóhivatal (Budapestben, nagy koronacs-utca 20. szám) melyhez az előfizetések legkevesztűbben postautalványon küldendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatvány-számmakkal. A legújabb szám következő változatos tartalommal jelent meg: 1. Főlap. 12 oldal. Előfizetési felhívás. — Né- és ferfi tanácsok. Török Máté-tól. (Vége). — Az anya egészségtelne. Dr. Fodor József-től. (Vége). — Itt az idő. Honti József-től. — Boldog gyermekkor. K. Beniczky Imrától. — Baromfi-nyesztésről. Egy ven tyűk-szól. — Orvosi tanácsadó. — Fehértanú. Város asszonytól. — Háztartási gazdaság. — Először Gondos Mária-tól. — Ház szerek. Tibold Kirádtól. — Lakás. Schvacz Hermann-tól. — Könyvtársat. Hetilap. Schvaczember Imrától. — Hogyan főzzünk, süssünk? Egyetlek és jötkönyvség. — Kibúfélék. — Hymen. — Gyászról. — Kérdések. — Feleletek. — Szereztől hírvessetek. — Kiadóhivatal postaja. — Nyitl tér. — Nyitl társalgó. — Kis hírvessetek. — II. „Munka után“. 4 oldal. Szepirodalmi melléklet. Egy fiatal leány. Bodnyánszky Gyulától. — Budapesti élet. Vá-Zey-től. — A hánat. Telki Imrától. — A busz. Nagy Sándorné Szűcs Rebekától. — Islen úja. Nyári Teréz-től. (Folyt.). — Irodalom és művészet. — Gondolatok. — Apróságok. — Pont-tervény. Kálmán Gáztól. — Megfetések. — Az aranyos partitű. Nagyvárady Mirától. (Folyt.). — III. Regény-működés. 8. oldal. „Elűszolt millió“. Regény Vörös Juhannától. XVI. ív 121—128. lap. Ajánljuk ki olvasóinknak előfizetést végti.

A Ház Kivétel. az ember nevelése-nice befolyezve az iskolában. Az élet a társadalmának, a népek valódi mestere s az életnek az irodalom, a süjtő a legkialakosabb eszköz. A szabadságnak a műveltségnek ez a világító tornya s a mely nemzet az irodalmát, a süjtőjét nem támogatja: az nem lesz szabad, nem lesz művelt. A „Képes Családi Lapok“ már tíz év óta hirdeti, a műveltségnek eszmét, hirti a szépnak, nemessnek jónak magvát. A „Képes Családi Lapok“ megérdemli, hogy minden magyar család olvasó asztalának állandó vendége legyen. A „Képes Családi Lapok“ előfizetési ára egész évre 6 forint, felére 3 forint, negyedévre 1 forint 50 kr., s a kiadóhivatal (Budapestben, nagy koronacs-utca 20. sz.) melyhez az előfizetések legkevesztűbben postautalványon küldendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatvány-számmakkal. A legújabb szám következő változatos tartalommal jelent meg: Alapított... (Hajz.) Tolnai Lajostól. — Szélsőség. Szilárdsg. (Elbeszélés.) Brankovics György-től. — Halkivág. (Kollemány.) Jándor Lajostól. — Az öltözködés költészet. (Hajz.) Karlovsky M. Istától. — Nőgyűlölet. (Beszélyke.) Folytatás és vége.) Kenőzy Csátrától. — Gondolatok. Közi Kondor Lajos. — A dombszégi remete. (Beszélyke.) Szűcs Nagy Rebekától. — Öv. Vágy Bathány Lajosné. f. Gyam miatt. (Elbeszélés.) Vége.) Darah Lajostól. — Itthon vagy? (Kollemány.) Ács Ferenctől. — A kézség. (Cseregy.) Vértési József-től. — Mindenféle. Képekhez. — Irodalom. — Művészet. — Színház. — Mulatság. — Humor. Képek: Bimbófogad. — A hánat születése. — A vizsgázó. Műfélék: Orvosi föltöl begyve. Eredeti regény. 107—123. Kossivos Rezsőtől. — Ajánljuk ki olvasóinknak előfizetést végti.

Budapesti hírlap. A Budapesti Hírlap-nak a haza művelt olvasóközönség vetette meg alapját. A lap előtti fogva megértette a magyar közönség szellemét: minden pártidek mellettsével kiállott nemzetség és fajunkért, es egyetlen jelenséval: magyarság. Vesszt az ország legvalóval intelligenciája is azonosította magát a lappal, fölkarulva azt oly módon, s oly pártalan a magyar nyavarsa történetében. A haza bajában máig a legkevesztűbb érdekeit a „Budapesti Hírlap“ erte el, legkevesztűbb, legelterjedtebb lapja az országban. A haza delugátsáinak egész sorozatát kivál a szerkesztőségnek annyit belső tagja van, mennyivel egy magyar lap sem dolgozik: minden rovatát külön vezető gondos, a helyi tudósítók kivál, a kik a nap történetét ki. Minden fontosabb bel- vagy külföldi esemény felől rendszeresen kiad külön tudósító érteit, hálvelel: a távirati szolgálat immár oly tökéletesen van berendezve, hogy elmondhatjuk: nem történik a világon semmi jelentékeny dolog a nélkül, hogy a „Budapesti Hírlap“ arról rögtön ne adjon hírt és kimerítő tudósítást. A „Budapesti Hírlap“ politikai cikkeit Koss Ivor báro, Rakov Jeno, Halász Pál írják más hírlap hazai publicisták hven a lap fogatlan. Magyar pártidekkel nem ismerő szellemhez. Politikai hírei a hálókori eseményekről alapján a legmegkialakított forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsított jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarországi politikai es kúcsok felől távirati érteitbekekkel látnak el rendszeres levelek, minikkel minden városban, és nagyobb községben is bír a lap: a „Budapesti Hírlap“ távirati tudósításai márap már teljesen egy fokozat aláznak a világszerte legjobban szerkesztett hírlapokkal: lával Europa összes metropolisáiban. Londonból Konstantinápolyig saját tudósítók vannak, a kik egy az ott történő eseményeket, mint az elektronikus dróton oda-felé hirtelre rigtos megkialakításnak. A külföldi rendszeres tudósítók kivál minden fontosabb esemény felől szerkesztésével külön kiküldetésen tagjai adnak gyors és be-erőtelést. A „Budapesti Hírlap“ a világra hálakint oly ósággal fordít, mint a mennyi erőlőt 19. évtől meg egy-egy hírlap egész költségvetése volt, de sikerült is elérnie, hogy ma a legjobban leggyorsabban értesül orgánusa a gajtának. A „Budapesti Hírlap“ Társasvára. Teleky Sándor gróf, Tóth Béla, Rakov Viktor (Sipalcs) és több hírlap írók közreműködése mellett, a lapnak egyik erőssége s mindig gondolt fordít rá, hogy megmaradjon előkelő minőségű. A napi rovatokat kitűnő szerkesztők szerkesztik s a helyi értesítőkkel meglegyessőbb tudósítókra van bízva. Rendőrségi és törvényeszi rovatok külön-külön szerkesztési s fővárosi eseményekről es mindig oly hálókori tárgyakat, hogy a „Budapesti Hírlap“ helyét foglalhat minden család asztalán. A közpádság: rovatban a magyar gazda, hírvess, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozására szükséges. A leggyorsabban csak hírlap hálók legújabb műveit közli. Az előfizetők felhívás: egész évre 14 forint, felére 7 forint, negyedévre 3 forint 50 kr., egy hóra 1 forint 20 kr. Az előfizetések vilákszerű legkevesztűbben postautalványon küldendők hálvelel cím alatt: „Budapesti Hírlap“ kiadóhivatalnak, IV. kerület, Kulap-utca 16. szám.

Horváth Danó,
feladó szerkesztő.

